

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΚΑΘ' ΕΞΕΛΑΔΑ

ΗΘΙΚΑ

Συγκεφαλαιώσεις τῶν κυριωτέρων
καθηκόντων τοῦ ἀνθρώπου.

Εἶπομεν, ὅτι τὰ πρὸς τὸν Θεὸν κα-
θήκοντα ἡμῶν εἶναι τῶν ἄλλων σπου-
δαιότερα, συνωδὰ τῇ διδασκαλίᾳ τοῦ
Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, εἰπόν-
τος· «Ἀγαπήσεις Κύριον τὸν Θεόν σου
ἐν ὅλῃ τῇ καρδίᾳ σου καὶ ἐν ὅλῃ τῇ
ψυχῇ σου καὶ ἐν ὅλῃ τῇ διανοίᾳ σου·
αὕτη ἐστὶν ἡ πρώτη καὶ μεγάλη ἐντο-
λή». Ἐκ τῆς ἀναπτύξεως δὲ τῆς πρὸς
τὸν Θεὸν ὀφειλομένης ταύτης ἀγάπης
προκύπτουσι τὰ ἑξῆς μερικώτερα κα-
θήκοντα· α.) Ἡ περὶ τῆς ὑπάρξεως
τοῦ Θεοῦ πίστις ἡμῶν· διότι πῶς εἶ-
ναι βεβαίως δυνατόν ν' ἀγαπᾷ τις τὸν
Θεόν, ὅταν δὲν ἔχῃ τὴν περὶ τῆς ὑ-
πάρξεως αὐτοῦ πίστιν; β.) ἡ κατὰ τὸ
ἑὸν γνῶσις τῆς οὐσίας καὶ τῶν ὑπο-
στάσεων καὶ τῶν ιδιοτήτων καὶ τῶν

ἔργων αὐτοῦ· διότι φυσικὰ, ὅπως ἀγα-
πᾷ τὸν Θεόν· εἶναι ἀνάγκη νὰ γνωρί-
ζῃ αὐτὸν, ὅσον εἶναι· δυνατόν, παρά-
λογον δὲ εἶναι νὰ θέλῃ τις ν' ἀγαπᾷ
καὶ σέβεται Θεὸν ἄγνωστον εἰς ἑαυ-
τόν· γ.) τὸ βαθύτατον σέβας καὶ ἡ
μεγίστη ἀγάπη καὶ ἀφοσίωσις, ἡ προ-
κύπτουσα φυσικῶς ἐκ τῆς εἰς τὸν Θε-
ὸν πίστεως καὶ ἐκ τῆς τούτου καὶ τῶν
ἔργων αὐτοῦ δυνατῆς γνώσεως· δ.) ἡ
ἐξωτερικὴ ἐκδήλωσις τοῦ σεβασμοῦ
πρὸς τὸν Θεόν καὶ τῆς ἀγάπης καὶ ἀ-
φοσιώσεως διὰ τῆς προσηκούσης λα-
τρείας αὐτοῦ· ε.) ἡ ὑπακοή ἡμῶν
εἰς τὸ ἅγιον θέλημα αὐτοῦ· διὰ τῆς
ἐκπληρώσεως τοῦ ἡθικοῦ νόμου, ὁ ὁ-
ποῖος υποδεικνύει εἰς ἡμᾶς τὸν τρόπον
τῆς ἐκπληρώσεως τοῦ προορισμοῦ ἡ-
μῶν, καὶ ς.) ἡ πίστις ἡμῶν εἰς τὴν
Θεῖαν Πρόνοιαν καὶ ἡ ἐκ ταύτης προ-
κύπτουσα ἐλπίς ἡμῶν πρὸς τὸν Θεόν.
Μετὰ τὰ καθήκοντα ταῦτα, τὰ πρὸς

τὸν Θεὸν ἀναφερόμενα, ἐπέρχονται τὰ
 ἑνταῦθα αὐτοῦ καὶ τὸν πλησίον ἡ-
 μῶν ἀναφερόμενα καθήκοντα, ἅπερ ἐ-
 ξορίζεται ἐκ τῆς δευτέρας μεγάλης ὡ-
 σαύσεως ἐντολῆς α' Ἀγαπήσεις τὸν
 πλησίον σου ὡς σεαυτόν. Τὰ καθή-
 κοντα ταῦτα, ἐπειδὴ εἶναι σύνθετος ὁ
 ἄνθρωπος ἐκ ψυχῆς καὶ σώματος, δι-
 αίρεῦνται εἰς καθήκοντα πρὸς τὴν ψυ-
 χὴν τοῦ ἀνθρώπου ἀναφερόμενα, καὶ
 εἰς καθήκοντα πρὸς τὸ σῶμα αὐτοῦ
 ἀναφερόμενα. Ἐπειδὴ δὲ ἡ ψυχὴ τοῦ
 ἀνθρώπου εἶναι βεβαίως ἀνωτέρα τοῦ
 σώματος αὐτοῦ, ἐννοεῖται ὅτι καὶ τὰ
 πρὸς τὴν ψυχὴν ἀναφερόμενα καθή-
 κοντα τοῦ ἀνθρώπου εἶναι σπουδαιό-
 τερα τῶν πρὸς τὸ σῶμα αὐτοῦ ἀνα-
 φερόμενων. Ἀλλ' ἡμεῖς ἐνταῦθα ἐκ
 τῶν κατωτέρων πρὸς τὰ ἀνώτερα θέ-
 λουμεν προχωρήσει, ἀναφέροντες κατ'
 ἀρχὰς τὰ πρὸς τὸ σῶμα αὐτοῦ καὶ
 τοῦ πλησίον καθήκοντα τοῦ ἀνθρώπου.
 εἶναι δὲ ταῦτα τὰ ἑξῆς α.) Ἡ εἰς τὸ
 σῶμα τακτικὴ παροχὴ τῆς ἀπαιτου-
 μένης ποσὸς εὐθείων καὶ ὑγείαν αὐτοῦ
 προσφθ. β.) ἡ διὰ τῶν καταλλήλων
 ἐνδυσμάτων διατήρησις ἐν αὐτῷ ἐκά-
 στοτε τῆς προσηκούσης θερμότητος.
 γ.) ἡ διὰ τῆς ἐργασίας ἢ γυμνα-
 στικῆς ἐνίσχυσις αὐτοῦ. δ.) ἡ ἐν τῷ
 προσήκοντι καιρῷ καὶ τόπῳ ἀνάπαυ-
 σις αὐτοῦ καὶ ἡ διὰ τοῦ πρέποντος
 τρόπου ἀνακούφισις αὐτοῦ. ε.) ἡ ἐν
 περιπτώσει ἀσθενείας ἢ νόσου κατα-
 λαβούσης αὐτὸ σπουδὴ πρὸς θερα-

πείαν αὐτοῦ ἀποχωρισμὸν τῆς ψυχῆς
 ἐνταφίσεως αὐτοῦ ἐν τῇ γῇ. Τοῦ δὲ
 πρὸς τὴν ψυχὴν αὐτοῦ καὶ τοῦ πλη-
 σίου καθήκοντα εἶναι τὰ ἑξῆς α.) Ἡ
 τοῦ νοῦς ἀναπτύξις καὶ μορφωσις διὰ
 τοῦ λόγου ἢ τῶν γραμμάτων καὶ τῆς
 παιδείας β.) ἡ ἀπλάσις τῆς καρ-
 δίας διὰ τῆς ἐξέγερσεως καὶ διατη-
 ρήσεως ἐν αὐτῇ εὐγενῶν καὶ ἀρίων
 αἰσθημάτων καὶ γ.) ὁ σχηματισμὸς
 χαρακτηρὸς ἀγαθοῦ. δηλαδή διηγε-
 κοῦς καὶ σταθερᾶς θελήσεως πρὸς
 πράξιν τοῦ ἀγαθοῦ, ἥτοι ἐκπλήρωσις
 ὁρθῆς καὶ τακτικῆς τοῦ καθήκοντος.
 Τελευτῶντες λέγομεν ὅτι ὁ ἄνθρω-
 πος ἔχει καὶ πρὸς τὰ λοιπὰ ὄντα κα-
 θήκοντα ἀναλογα μὲ τὴν πρὸς ταῦτα
 σχέσιν αὐτοῦ, καὶ πρὸς τοὺς συμ-
 βροὺς δὲ ἀνθρώπους ὡσαύτως ἔχει ἰ-
 καστος καὶ ἰδιαιτέρα ἄλλα καθήκον-
 τα ἐκπηγάζοντα ἐκ τῶν διαφορῶν ἰ-
 διαιτέρων σχέσεων, α. ἔχει πρὸς αὐ-
 τοὺς, καὶ ἐκ τῆς ἰδιαιτέρας κοινωνι-
 κῆς θέσεώς του. ἀλλὰ περὶ τῶν κα-
 θηκόντων τούτων γενήσεται λόγος
 ὕστερον.

Θ. Γ.

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΑ

Ἡ κατ' οἶκον ἀγωγή τῶν ἡπίων

Ἀνάγνωσις καὶ γρ φη. (Συνεχ.)

Μάθημα ΙΑ΄.

ο ω ι υ

σ	ω	σω	σο
φ υ	τω	φ υ τ ω	φ ι σο
σ	υ	συ	σι
ρ	ω	ρω	ρο
σ υ	ρω	σ υ ρ ω	σ ι ρ ο
ε	συ	ε συ	ε σ ι
σ υ	κα	σ υ κα	σ ι κα
φ	ω ς	φ ω ς	φ ο ς
ε	δ ω	ε δ ω	ε δ ο
ε	γ ω	ε γ ω	ε γ ο
ε	χ ω	ε χ ω	ε χ ο

ε γ ω ε χ ω σ υ κα
ε σ υ ε λ α ε δ ω

Ἑρμηνεία.

Διὰ τὰ διδασχθῆ τὸ γράμμα ω, γράφεται πρῶτον τὸ γράμμα ο καὶ ἀκροῦθως γράφονται δύο ἄλλα ο κεκολλημένα τὸ ἐν μετὰ τοῦ ἄλλου καὶ λέγει ὁ διδάσκων ὅτι τὸ γράμμα τοῦτο ω παριστά τὴν αὐτὴν φωνήν, ἣν καὶ τὸ ο εἰς αὐτὴν διατῆς χειρὸς ἐκ τοῦ ὅλου σχήματος τοῦ ω τὰς δύο ἐσωτερικάς γραμμάς ἀπὸ τοῦ μέτου, ὅπου ἐνόνονται, καὶ ἄνω, ὥστε τὸ ὅλον γράμμα νὰ λαβῇ τὴν μορφήν τοῦ ἐντύπου ω, καὶ διδάσκει πῶς πρέπει νὰ γράφεται διὰ μιᾶς. Διὰ τὰ διδασχθῆ δὲ τὸ υ, γράφει ὁ διδάσκων ἐν ι, ἀκροῦθως δὲ δύο ἄλλα πλησίον ἀλλήλων, τὰ ὅποια ἐνόνει κάτωθεν διὰ καμπύλης γραμμῆς. Πολὺ δὲ πρέπει ὁ διδάσκων νὰ ἐπιστήσῃ τὴν προσοχὴν τοῦ παιδίου εἰς τὴν διαφορὴν γραφῆν τῶν δεξιόθεν τοῦ μαθή-

νὴν μὲ τὴν προηγουμένην, οὐδεμίαν δὲ διαφοράν.

Μάθημα ΙΒ'.

	ι	υ	η	
ν	η	νη	νι	νυ
φ	ω	νη	φω	νη
ε	λε	νη	ελε	νη
λ	η	λη	λι	λυ
κα	λη	καλη		
ρ	η	ρη	ρη	ρυ
κο	ρη	κορη		
η	το	ητο		
η	ελε	νη	ητο	καλη
				κορη

Ἑρμηνεία.

Διὰ τὰ διδασχθῆ τὸ γράμμα η γράφει ὁ διδάσκων ἐν ι, ἀκολουθῶς δὲ δύο ι πλησίον ἀλλήλων, τὰ ὅποια ἐνόνει κάτωθεν διὰ καμπύλης γραμμῆς καὶ σχηματίζει τὸ γράμμα υ, τέλος δὲ γράφει δύο ἄλλα ι, τὰ ὅποια ἐνόνει ἄνωθεν διὰ καμπύλης, καὶ προσθέτων μίαν μικρὰν γραμμὴν δεξιόθεν πρὸς τὰ ἄνω σχηματίζει αὐτὸ τὸ γράμμα η. Κατόπιν δὲ ὁ διδάσκων λέγει πῶς γράφεται διὰ μιᾶς τὸ γράμμα τοῦτο, δεικνύων πόθεν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ τις καὶ ποῦ νὰ τελειώσῃ.

Μάθημα ΙΓ'.

υ	η	μ	υ	ψ
μ	η		μη	
μη	λα		μηλα	
μη	τε	ρα	μητε	ρα

ψ	ι	ψι	ψυ	ψη
ψι	λος	ψι	λος	
ψυ	χη	ψυ	χη	
υ	ψη	λος	υψη	λος

εχω μαθημα

μητέρα θελω μηλα
το φαγητον εψηθη

Ἑρμηνεία.

Ὁ διδάσκων γράφει ἐν υ, ἀκολουθῶς δὲ ἐν η, ἐπαναλαμβάνων ὅτι εἰς ἐκεῖνο μὲν κάτωθεν ἐνόνονται τὰ δύο ἰ διὰ καμπύλης, εἰς τοῦτο δὲ ἄνωθεν παρατηρῶν δὲ ὅτι εἰς τὸ η ἐπὶ πλέον προστίθεται μία μικρὰ γραμμὴ, γράφει ἐν υ καὶ λέγει ὅτι, εἰς καὶ εἰς τοῦτο προσθήσῃ τις μίαν μικρὰν γραμμὴν δεξιόθεν κάτω, καὶ ἀριστερόθεν σύρῃ γραμμὴν πρὸς τὰ κάτω, ὡς εἰς τὸ ρ, σχηματίζεται ἄλλο γράμμα, τὸ γράμμα μ, ὃπερ ἔχει τὴν φωνὴν μ· λέγων δὲ ταῦτα, πράττει ὅ,τι λέγει. Διὰ νὰ διδαχθῇ δὲ τὸ ψ, γράφει ὁ διδάσκων ἐν υ, ἀκολουθῶς δὲ ἐν ἄλλο μὲ ἀνοικτότε-
ρα τὰ σκέλη καὶ σύρει διὰ μέσου κα-
θέτως γραμμὴν ἐξέχουσιν ἑκατέρω-
θεν, ὡς ἐν τῷ τύπῳ, λέγων συγχρό-
νως ὅ,τι πράττει.

Μάθημα 1Δ'.

ζ ζ

ζ	ω	ζω
ζω	η	ζωη
ζω	νη	ζωνη
ξ	υ	ξυ
ξυ	λα	ξυλα

ε	ξω	εξω	
	ζω	πολυ	καλα
	ελα	εξω	
	φερε	ξυλα	

Ἑρμηνεία.

Τὸ γράμμα ζ πρέπει νὰ γραφῇ διὰ μακρᾶς γραμμῆς καθέτου, καμπυλί-
νης κάτωθεν πολὺ ὀλίγον πρὸς τὰ ἀ-
ριστερά, μὲ μικρὰν γραμμὴν ἄνωθεν
πρὸς τὰ δεξιὰ καμπύλην, εἴαν ἔχη τὸ
ἐντυπον ζ· ἐννοεῖται δὲ ὅτι πρέπει νὰ
ἀρχίσῃ τις ἀπὸ τῆς μικρᾶς ταύτης
γραμμῆς. Κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον γρά-
φεται καὶ τὸ γράμμα ξ, σχηματιζο-
μένης τῆς συνήλους κατὰ τὸ μέσον
γωνίας, καθ' ἣν μόνον διαφέρει τοῦ ζ.

Μίθημα 1Ε'.

ο	υ	ου
ου	ρα	ουρα
ο	ου	οου
οου	νον	οουνον
δ	ου	δου
δου	λος	δουλος
π	ου	που
κα	που	καπου
ν	ου	νους
που	ητο	ο νους σου
ο	νους	μου καπου ητο

Ἑρμηνεία.

Γράφει ὁ διδάσκων ἐν πρώτοις ἐν ο
καὶ ἐν υ μακρὰν ἀλλήλων, εἶτα δὲ καὶ
ἕτερον ο καὶ πλησίον, υ καὶ λέγει ὅτι
ἐνῶ τὸ μὲν πρῶτον ἔχει τὴν φωνὴν ο
τὸ δὲ δεύτερον τὴν φωνὴν υ, τὰ δύο

ου, ἡ ὁποία εἶναι μία καὶ διὰ τῆς ὁ-
πίαν δὲν ἔχομεν ἰδιαίτερον γράμμα.

(Ἔπεται συνέχεια)

I. II.

ΦΥΣΙΚΑ

Δυαδικοὶ καὶ πολλαπλοὶ ἀστέρες.

Διὰ γυμνῶν ὀφθαλμῶν φαίνονται
εἰς διάφορα μέρη τοῦ οὐρανοῦ δύο ἢ
περισσότεροι ἀστέρες πολὺ πλησίον
ἀλλήλων. Δὲν πρόκειται ὁμῶς ἐνταῦ-
θα περὶ τῶν ἀστέρων τούτων, ὧν ἡ
ἀπ' ἀλλήλων ἀπόστασις εἶνε μεγάλη.
Ἀλλὰ πρόκειται περὶ τῶν ἀστέρων ἐ-
κείνων, οἵτινες διὰ γυμνοῦ μὲν ὀφθαλ-
μοῦ φαίνονται ἀπλοῖ, διαχωρίζονται
δὲ δι' ἰσχυρῶν τηλεσκοπίων εἰς δύο ἢ
περισσότερους ἀστέρας. Καὶ ὅσοι μὲν
ἀστέρες διὰ τοῦ τηλεσκοπίου ἀποσυν-
τίθενται εἰς δύο καλοῦνται δυαδικοί, ὅ-
σοι δὲ εἰς τρεῖς, τριαδικοὶ καὶ οὕτω
καθεξῆς.

Τὰ συμπλέγματα ταῦτα δύο ἢ πε-
ρισσότερων ἀστέρων, οἵτινες φαίνονται
ὡς εἰς ἀστήρ, δύνανται νὰ σχηματί-
ζωνται διττῶς. Πρῶτον ὅταν οἱ ἀστέ-
ρες οὗτοι κεῖνται μὲν εἰς διαφόρους ἀπὸ
τῆς γῆς ἀποστάσεις, ἀλλ' ἡ ὑπ' αὐ-
τῶν σχηματιζομένη ὀπτική γωνία εἶ-
νε ἐλαχίστη, ὅταν δηλ. ὁ εἰς κεῖται
σχεδὸν ὀπίσθεν τοῦ ἄλλου, καὶ δεύτε-
ρον, ὅπερ συνηθέστερον, ὅταν κεῖν-
ται μὲν εἰς τὴν αὐτὴν ἀπὸ τῆς γῆς ἀ-
πόστασιν, ἀλλ' ἡ ὑπ' αὐτῶν σχημα-

τιζομένη ὀπτική γωνία εἶνε ἐλαχίστη
διότι κεῖνται πλησίον ἀλλήλων. Ἐν
τῇ δευτέρᾳ ταύτῃ περιπτώσει ὁ μικρό-
τερος ἀστήρ συνήθως περιφέρεται περὶ
τὸν μεγαλύτερον περιοδικῶς.

Μέχρι τοῦδε παρατηρήθησαν ὑπὸ
τῶν ἀστρονόμων πλείονες τῶν δέκα
χιλιάδων δυαδικοὶ ἀστέρες, ἀποτελοῦν-
τες ζεύγη ἡλίων. Τὰ ζεύγη ταῦτα δι-
ακρίνονται εἰς ὀπτικά καὶ φυσικά. Καὶ
φυσικά μὲν ζεύγη λέγονται ὅταν ὁ ἕτε-
ρος τῶν ἀστέρων περιφέρεται περὶ τὸν
ἕτερον, ὀπτικά δὲ ὅταν ἀπλῶς φαίνον-
ται πλησίον ἀλλήλων ἐξ ὀπτικῆς ἀ-
πάτης. Ἐκ τῶν εἰρημένων δέκα χιλι-
άδων ζευγῶν ἀνεγνωρίσθησαν μέχρι
τοῦδε 650 ζεύγη φυσικά ἢ συστήμα-
τα ἡλίων.

Ἰδοὺ πίναξ δυαδικῶν ἀστέρων, εἰς
τοὺς ὁποίους ὑπελογίσθη ὁ χρόνος τῆς
περιφορᾶς τοῦ ἑτέρου περὶ τὸν ἕτερον.

Ὄνόματα ἀστέρων	χρόνος περιφορᾶς	ἔτ.	μῆν.
42 τῆς Κόμης τῆς Βερενίκ.	25	7	
ζ τοῦ Ἡρακλέους	37	7	
η τοῦ Βορείου Στέμματος	40	2	
γ τοῦ Νοτίου Στεμματος	55	6	
ξ τῆς Μεγ. Ἀρκτου	60	7	
α τοῦ Κενταύρου	76	4	
70 τοῦ Ὀφιοῦχου	92	8	
ξ τοῦ Σκορπίου	98		
ω τοῦ Λέοντος	133		
γ τῆς Παρθένου	175		
η τῆς Κασσιόπης	176		
ξ τοῦ Βοώτου	180		
τ τοῦ Ὀφιοῦχου	185		

44 τοῦ Βρώτου	261
γ τοῦ Λέοντος	420
61 τοῦ Κύκνου	452
Κάστωρ	996
ζ τοῦ Ὑδροχόου	1578

Εἰς τοὺς ἀστερισμοὺς τοῦ Λέοντος καὶ τῆς Κόμης τῆς Βερενίκης παρετηρήθησαν δύο ζεύγη, ἐξ ὧν τοῦ μὲν πρώτου ὁ χρόνος τῆς περιφορᾶς ὑπελογίσθη εἰς δώδεκα αἰῶνας, τοῦ δὲ δευτέρου εἰς δεκατέσσαρας καὶ πλεόν· ἡ δὲ περίοδος τοῦ 100 τῶν ἰχθύων ὑπελογίσθη εἰς πολλὰς χιλιάδας ἐτῶν.

Οἱ δυαδικαὶ ἀστέρες Βέγας, Ἀλταίρ, Πολυδεύκης καὶ Λαμπαδίας ἀποτελοῦσιν ὀπτικά ζεύγη.

Τριαδικοὶ ἀστέρες εἶνε γνωστοὶ ὑπὲρ τοὺς πεντήκοντα, ἐξ ὧν οἱ κυριώτεροι εἶνε ὁ α τῆς Ἀνδρομέδας, ὁ ζ τοῦ Καρκίνου ὁ ξ τοῦ Κήτους, καὶ ὁ ψ τῆς Κασσιόπης.

Ὁ ε τῆς Λύρας εἶνε τετραδικός, ὁ δὲ θ τοῦ Ὠρίωνος ἑξαδικός.

I. Π.

Γ Ε Ω Π Ο Ν Ι Κ Α.

Περὶ ἐλαίας.

Ζ'.

Περὶ συλλογῆς τῶν ἐλαιῶν.

Ἡ συλλογὴ τῶν καρπῶν τῆς ἐλαίας εἶναι ἀρκετὰ μεγάλη ἐργασία, ἐνασχολοῦσα τὰς γυναῖκας καὶ τὰ παῖδια κατὰ τὴν διάρκειαν οὐκ ὀλίγων μηνῶν. Ὑπάρχουσι δὲ τρεῖς τρό-

ποι τῆς συγκομιδῆς τῶν ἐλαιῶν.

Πρῶτος τρόπος τῆς τῶν ἐλαιῶν συγκομιδῆς εἶναι τὸ νὰ συλλέγωσιν αὐτάς, ἀφ' οὗ πέτωσιν ἀπὸ τοῦ δένδρον· ἐπειδὴ δὲ ἡ πτώσις αὐτῶν δλων δὲν γίνεται ταυτοχρόνως, εἶναι ἀνάγκη εἰ κατὰ τὸν τρόπον τοῦτον συλλέγοντες τὰς ἐλαίας νὰ ἐπανήχωνται πολλάκις ὑπὸ τὸ αὐτὸ δένδρον.

Δεύτερος τρόπος εἶναι, ἀφ' οὗ ἀπαξ ἢ οἱς συλλέξωσιν ἀπὸ τῆς γῆς τὰς φυσικῶς ἀπὸ τοῦ δένδρου πετούσας ἐλαίας, νὰ ρίψωσι κατόπιν τὰς εἰς τὸ δένδρον ἐναπολειπομένας, κτυπῶντες τοὺς κλάδους τῆς ἐλαίας διὰ καμάκων.

Τρίτος δὲ τρόπος δυνάμενος πρὸ πάντων νὰ ἐφαρμοσθῇ εἰς τὰ χαμηλὰ δένδρα εἶναι τὸ νὰ συλλέγωσι τὰς ἐλαίας διὰ τῶν χειρῶν ἢ νὰ ρίψωσιν αὐτάς διὰ τῆς χειρὸς ἐπὶ μεγάλων πανίων κατὰ γῆς ὑπὸ τὰ δένδρα ἀπλωμένων.

Ἐκ τῶν τριῶν τούτων τρόπων ὁ πρῶτος εἶναι ὁ ἀπλούτερος καὶ οικονομικώτερος καὶ ὁ μᾶλλον ἐν γῇ-σει εἰς μεγάλα κτήματα ἐλαιοδένδρων. Ἀλλὰ τὸ συστημα τοῦτο ἔχει καὶ τὰ ἐξῆς ἄντεπα. Πολλάκις αἱ ἐλαίαι μένουσι κατὰ γῆς ὁλόκληρον μῆνα· ἐπελθουσὶν δὲ βροχῶν, παρασύρονται ὑπὸ τῶν ὕδατων, ἢ καλύπτονται μὲ γῶμα ἢ λασπὴν πρὸς δὲ τούτοις ἀργίζουσιν νὰ σῇσονται καὶ νὰ καταστῶσιν ὡς ἐκ τοῦτου ἀκα-

να επιρροῦσι δὲ τῶν κτυπημάτων
τῶν καμακῶν τὴν πτώσιν τῶν ἐλαι-
ῶν, ἅλιστα καλύπτουσι καὶ το ἔδαφος
μὲ ἀναμιχθῆναι κλαδίσκους. Ἀλλὰ
καὶ ὅταν εἰ κλαδίσκοι δὲν καταρρί-
πτωνται, εἰ κλῶνοι τῇ ἐλαίᾳ διὰ
τῶν κτυπημάτων τῶν καμακῶν πλη-
γωμένοι καὶ ὑκρωτηριασμένοι χάνου-
σι συλνάκις τὴν δύναμιν τοῦ καρπο-
φορεῖν.

Ὁ τρίτος τρόπος εἶναι πολὺ προτι-
μώτερος τῶν δύο προειρημένων, ἅλ-
λ' ὡς εἴπομεν, δὲν εἶναι δυνατόν νὰ
ἐφαρμολῇ, παρὰ εἰς τὰ χαμηλὰ ἐ-
λαιοδένδρα· πρὸς ἐφαρμογὴν τοῦ τρό-
που τούτου γίνεται πολλακίς χρήσις
καὶ πλατέων κλιμάκων ἀπλῶν ἢ δι-
πλῶν. Διὰ τοῦ τρόπου τούτου τὸ δέν-
δρον εὐδέποτε ὑποφέρει, ἀλλὰ διατη-
ρεῖ παντοτε τοὺς κλαδίσκους του ἐν-
τελῶς ἀβλαβεῖς.

Η'.

Περὶ τῆς κατασκευῆς τοῦ ἐλαίου.

Διὰ νὰ ᾔῃ τὸ ἔλαιον ἐκλεκτὸν
καὶ πρώτης ποιότητος πρέπει πρῶτον
μὲν ὁ καρπὸς τῶν ἐλαιῶν νὰ συλλε-
χθῇ ἐξ ἐλαιοδένδρων τῶν καλλιτέρων

τούτο πρέπει νὰ σπεύδωσι νὰ ὑπο-
βαλλωσι τὰς ἐλαίας ὑπὸ τὴν μυλό-
πετραν τὴν ἐσπέραν ἢ τὴν ἐπαύριον
τῆς ἡμέρας καθ' ἣν συνελέχθησαν.

Πρὸς τούτοις σημειωτέον, ὅτι πάν-
τα τὰ ἀγγεῖα καὶ ἐργαλεῖα, τῶν ὀ-
ποίων γίνεται χρήσις ἐν τῇ κατα-
σκευῇ τοῦ ἐλαίου, πρέπει νὰ ᾔῃ κα-
θαρώτατα καὶ νὰ μὴ ᾔῃ ἐξ ἐκείνων,
τὰ ὁποῖα ἐχρησίμευσαν εἰς ἐτοιμα-
σίαν κατωτέρας καὶ κακῆς γεύσεως
ἐλαίου· νὰ ἐξάγῃται δὲ τὸ παρθένον
ἔλαιον ἄνευ τῆς χρήσεως ζέοντος ὕ-
δατος· διότι τοῦτο ἀλλοιώνει τὴν ποι-
ότητα αὐτοῦ.

Μετὰ τὴν ἐξαγωγήν τοῦ παρθένου
ἐλαίου, ἢ ἐναπολειπομένη ζύμη πρέ-
πει ν' ἀναμιχθῇ μὲ ζεὸν ὕδωρ· καὶ
τότε διὰ δευτέρας ἰσχυροτέρας πιέ-
σεως δύναται νὰ ἐξαχθῇ ἔλαιον δευ-
τέρας ποιότητος, ἀρκούντως καὶ τοῦ-
το καλὸν διὰ τὸ μαγειρεῖν. Καὶ διὰ
τρίτης δὲ ἐκπίεσεως γινομένης δι' ἀτ-
μομηχανῶν ἐξαγεται ἔλαιον κατω-
τέρας ποιότητος ἐκ τῆς ζύμης, ἣτις
ἐναπολείπεται μετὰ τὴν δευτέραν πί-
εσιν. Ὡς οὖν ὁ ἔχουμεν τρεῖς ποιότητάς
ἐλαίου.

α'. Τὸ παρθένον ἔλαιον καὶ λεπτόν, ὠρισμένον διὰ τὴν χρῆσιν τῆς τραπεζῆς.

β'. Τὸ τῆς δευτέρας ποιότητος ἔλαιον ἐξαχθέν διὰ τοῦ ζέοντος ὕδατος, τὸ ὁποῖον μεταχειρίζονται εἰς τὰ μαγειρεία ἐν ταῖς μεσημβριναῖς χώραις.

γ'. Τὸ χονδρὸν ἢ τῆς κατωτέρας ποιότητος, τοῦ ὁποῖου γίνεται χρῆσις εἰς τὰ σαπωνοποιεῖα καὶ εἰς ἄλλα ἐργαστάσια.

Θ. Γ.

ΔΙΗΓΗΜΑ

Ἡ κόρησσα Σοφία Ποτόκη

Ἑλληνὶς τὸ γένος.

Μετὰ τῶν ἡμερῶν τοῦ ἔτους 1785 ὁ ἐν Κων]πόλει πρέσβυς τῆς Γαλλίας, κύριος Δυβαρρῆς, ἐξελθὼν ἔφιππος εἰς περίπατον ὡς ἐσυνείθιζε καθ' ἑκάστην μετὰ μεσημβρίαν, εἶδεν οὐχὶ μακρὰν τῆς πόλεως πολλὰς Ἑλληνίδας νεάνιδας παιζούσας καὶ διασκεδάζουσας· μεταξύ αὐτῶν μία πρὸ πάντων κόρη, ὡς δεκατετραετής, μεγάλην τῷ ἐνεποίησεν ἐντύπωσιν καὶ διὰ τὸ εὖεῖδές τοῦ προσώπου καὶ διὰ τὴν εὐλύγιστον τοῦ σώματος καλλονὴν καὶ πρὸ πάντων διὰ τὴν παρρησίαν καὶ ἀφέλειαν, μεθ' ἧς ἀπήντησεν εἰς τὰς ἐρωτήσεις του. Καταγοητευθεὶς ὑπὸ τῆς ἐμφάνισως ταύτης ὁ γάλλος διπλωμάτης, ὅστις ἦτο ἤδη προκεχωρημένος τὴν ἡλικίαν, συνέλαβεν ἀμέσως τὴν ἀπέφασιν ν' ἀναλάβῃ τὴν ἀνατροφὴν καὶ ἐκπαίδευσιν τῆς χαριεστάτης ταύτης Ἑλληνίδος. Καὶ κατ' ἀρχὰς μὲν ἐσχέπετο νὰ ἀγοράσῃ αὐτὴν ὡς δούλην·

ὅλλ' ἐπειδὴ ὁ νέμης ἀπηγόρευε τοῦτο, ἐπετάνη διὰ τρίτου προσώπου πρὸς τὴν μητέρα αὐτῆς, παρ' ἧς ἐπὶ καταβολῇ 1500 γρσο. ἔλαβε τὴν κόρην. Ἐν τῷ μεγάρῳ τῆς πρεσβείας ὁ Δυβαρρῆς ἡτοίμασε διὰ τὴν προστατευομένην του κατὰ ληλὸν ὠμάτιον, ἔδωκεν αὐτῇ γαλλοὺς διδασκάλισσας καὶ φορέματα κατὰ τὸν τελευταῖον παρισινὸν συρμόν. Ἡ ζωγρὶ Ἑλληνὶς δὲν ἐβράβυνε νὰ συνοικειωθῇ μετὸν νέον θίον τῆς, τοσούτῳ μᾶλλον, καὶ ὅσον ὁ ἀγαθος πρέσβυς τῇ ἐπέτρεπε καὶ τὴν μητέρα τῆς καθ' ἑκάστην νὰ ἐπισκέπτηται καὶ μετὰς παλαιὰς συντρόφους τῆς νὰ διασκεδάζῃ. Ἡ Σοφία ἐκοίταυτο τὰ μάλιστα βλέπουσα τὰς συντρόφους τῆς θαυραζούσας τὰ πολυτελῆ αὐτῆς ἐνδύματα καὶ κοσμήματα· ἡ μητηρ τῆς ὁμῶς δὲν ἠδύνατο νὰ συνειθίσῃ εἰς τοῦτο, καὶ ἐπανειλημμένως ἔλεγεν, ὅτι ἡ κόρη τῆς ὡς Φαναριώτισσα μόνον τὴν ἐλληνικὴν ἐνδυμασίαν ἔπρεπε νὰ φορῇ. Ὁ Δυβαρρῆς θέλων καὶ κατὰ τοῦτο νὰ τὴν εὐχαριστήσῃ, παρηγγεῖλε πολυτελεστάτην ἐλληνικὴν ἐνδυμασίαν, ἣτις ἔτι μᾶλλον ἐφάνερον τὴν σπανίαν τῆς νεάνιδος καλλονὴν. Ἐν διαστήματι δύο ἐτῶν ἡ μικρὰ Σοφία διδαγθεῖσα ἀνεπτύχθη καὶ σωματικῶς καὶ διανοητικῶς, ὁ δὲ γέρων προστάτης τῆς ἦτο κατενθουσιασμένος διὰ τὸ κατόρθωμα. Ἴσως ἐφαντάζετο ὅτι ἠδύνατο ἡμέραν τινὰ νὰ συνδέσῃ αὐτὴν πρὸς ἑαυτὸν διὰ στενωτέρου καὶ τρυφερωτέρου δεσμοῦ.

Αἰφνης ὅμως ὁ Δυβαρρῆς ἀνεκλήθη παρὰ τῆς κυβερνήσεώς του καὶ διετάχθη νὰ μεταβῇ προσωρινῶς εἰς Βαρσοβίαν καὶ εἰς Βερολίνον πρὸς διεξαγωγὴν σπουδαίων διπλωματικῶν ὑποθέσεων. Φυσικὸν ἦτο

νὰ υπερλάβῃ μετ' ἐαυτοῦ καὶ τὴν Σοφίαν, ἥτις μετὰ ποιοῦντος τῆς θλίψεως ἐπεχωρίσθη ἀπὸ τῆς μητρός της καὶ ἀπὸ τῆς πατρίδος της, καίτοι εὐγνωμοῦντος τῷ γενναίῳ καὶ ἀφιλοκερδεῖ αὐτῆς προστάτῃ.

Πρὸς μετόπισιν εἰς τὴν νέαν θέσιν του ὁ πρεσβευτὴς διήλθε διὰ τῆς εὐρωπαϊκῆς Τουρκίας καὶ ἀφίχθεις μετὰ κοπιῶντι ὁδοπορίαν εἰς τὴν ὀχυρὸν πόλιν Καμένην Πυρόνσκη, ἥτις κατ' ἐκείνην τὴν ἐποχὴν ἦτο εἰς τὰ σύνορα, ἀπεφάσισε ν' ἀναπαυθῇ ἐκεῖ ἐπὶ ὁδῷ τοῦλάχιστον ἡμέρας. Πρὸς τοῦτο πυρεκινήθη καὶ ἐκ τῆς ὁδῶς ἐξαιρετικῆς ὑποδοχῆς, ἥς ἔτυχε παρὰ τῷ φρουράρχῳ τῆς πόλεως ἐκεῖνης. τῷ κόμητι στρατηγῷ Δὲ Βίττε, ὅστις μετὰ ὄντως ῥωσικῆς φιλοξενείας τὸν περιποιήθη. Ἦτο ὁ Δὲ Βίττε οὗτος ἀπόγονος του ὁμωνύμου πολιτικοῦ τῆς Ὀλλανδίας, τοῦ ἐν ἔτει 1672 ὁλοφονηθέντος. Ὁ Δυβαρρὺς, στρατιωτικὸς καὶ οὗτος καὶ ἑντελερὸς θαυμαστῆς τοῦ διασημοῦ ἀρχιτέκτονος Βιπὰν, μετὰ πολλοῦ τοῦ ἐνδιαφέροντος ἐζητάζεν ἐπὶ ὧρας ὁλοκληρούς τὰ ἀμυντικὰ ἔργα τοῦ ὀχυροῦ ῥωσικοῦ φρουρίου, περιηργετο τὰς ἐπάλξεις, τὰς τάφρους, καὶ συχνὰς ἔκαμνεν εἰς τὰ περίχωρα ἐκδρομὰς. Ἐν τοσούτῳ ἐν τῷ φρουρίῳ ἐφιλοξενεῖτο καὶ ἡ ὡραία Ἑλληνίς, πρὸς τὴν ὁποίαν εὐθὺς ἐκ πρώτης ὀφείας εἶχεν ἐλκυσθῇ ὁ εὐγενὴς καὶ περιποιητικὸς φρούραρχος. Δὲν παρήλθον τρεῖς ἡμέραι καὶ ἤδη ὁ Δὲ Βίττε, πληγεὶς ὑπὸ σφοδροῦ ἔρωτος, καὶ ἀναζητήσας τὴν Σοφίαν τῇ ἐξεφράσθη καθαρῶς καὶ εἰλικρινῶς. Ἡ νεᾶνις δὲν ἔμεινεν ἀναίσθητος εἰς τοὺς περιποιητικοὺς τοῦ στρατηγοῦ λόγους τοσοῦτον μᾶλλον, καθ' ὅσον ἦτο οὗτος ὁ

πρῶτος ἀνὴρ, ὅστις εἶχεν ὁμιλήσει πρὸς αὐτὴν περὶ ἔρωτος. Ἐνθαρρυνθεὶς ὁ Δὲ Βίττε ἔκαμε τὴν πρότασίν του, ἣν ἡ Σοφία ἐδέχθη. Τότε ὁ φρούραρχος ἐν ἀγνοίᾳ τοῦ ἀνυπόπτου Γάλλου, τοῦ τὰ ἐξωτερικὰ τοῦ φρουρίου ἔργα ἐπισκεπτομένου, διέταξεν ἀμέσως τὸν ἱερέα νὰ προβῇ εἰς τὴν τέλεσιν τοῦ γάμου του. Πρὸς ἀποφυγὴν πάσης ἐνοχλησεως ἔκλεισε τὴν πύλην τοῦ φρουρίου, ἀνέσυρε τὰς γεφύρας καὶ ἔδωκεν αὐστηρὰν διαταγὴν οὐδενὶ νὰ ἐπιτραπῇ ἡ εἰσοδος. Ὁ Δυβαρρὴς ἐπανελθὼν καὶ εὐρὼν τὴν πύλην κεκλεισμένην ἤρχισε νὰ ἐννοῇ τί συμβαίνει. Ἐφώναξεν, ἠπαίλητεν, ὠργίσθη· ἐπὶ τέλους ὁμῶς ἠναγκάσθη νὰ καταλύσῃ εἰς ἐλεεινὸν ἐβραζικὸν ξενοδοχεῖον, καὶ νὰ διέλθῃ ὁλόκληρον τὴν νύκτα ἐπὶ ὀλίγου ῥυπαροῦ ἀχύρου. Ἐν τῷ μεταξὺ ὁ εὐδαίμων φρούραρχος ἐτέλει τὸν γάμον του μετὰ τῆς εὐειδοῦς Ἑλληνίδος, ἥτις ὡς ἄγγελος ἐξ οὐρανοῦ εἶχεν ἐμφανισθῇ εἰς τὴν ἐρημίαν του.

Τὴν ἐπιούσαν ὁ σύζυγος ἀπέσπειλε πρὸς τὸν πρεσβευτὴν τοὺς ὑπηρέτας, τὰ πράγματα, τὰ δῶρα ὅλα, τὰ ὅποια εἶχε κάμει εἰς τὴν Σοφίαν. Συγχρόνως δὲ τῷ ἔπεμψε καὶ φιλοφρονεστάτην ἐπιστολήν, δι' ἥς τὸν παρεκάλει πᾶσαν περεταίρω συνέντευξιν, ἥτις κατ' οὐδὲν ἡδύνατο νὰ μεταβάλλῃ τὰ τετελεσμένα. Προσέθηκε καὶ ἡ νέα σύζυγος περιποιητικὴν πρὸς τὸν πρεσβευτὴν ἐπιστολήν, δι' ἥς τὸν διεβεβαίονε περὶ τῆς αἰωνίας εὐγνωμοσύνης της καὶ τῷ ἐζήτει συγγνώμην, ὅτι τὰ νέα αὐτῆς καθήκοντα τὴν ἐμποδίζουσι νὰ συνοδεύσῃ αὐτὸν περαιτέρω.

Ὁ Δυβαρρὴς, ἀνὴρ φιλόσοφος, ὑπέκυψεν εἰς τὸ ἀναπόδραστον καὶ αὐθημέρην

ἀνεχώρητε διὰ Βιρσοβίαν, ἀρῆσας τοὺς νεονύμφους ἐν τῇ ἡσυχίᾳ καὶ εὐδαίμονι αὐτῶν φώλειᾳ.

Μετὰ παρέλευσιν ἐνός ἔτους ἡ κόμησ-
σα Δὲ Βίττ ἐδώρησατο τῷ σύζυγῳ αὐτῆς
υἷόν, ὅστις ἐγένετο κατόπιν εἰς τῶν δια-
πρεπεστέρων Ῥώσων στρατηγῶν καὶ ἐν
ἔτει 1814 κατὰ τὴν ἐν Βεννῇ σύνοδον
διήγειρε θαυμασμόν ἐν τοῖς ἀριστοκρατι-
κοῖς τῆς Βιέννης κύκλοις διὰ τὴν σπανίαν
αὐτοῦ ωραιότητα.

Ἴσως ὁ εὐδαίμων φρούραχος ὁλόκλη-
ρον θὰ διηρχετο τὸν θῖον ἐν τοιαύτῃ ἡ-
συχίᾳ εὐτυχίᾳ, ἐὰν δὲν ἐκεντᾶτο ὑπὸ τῆς
φιλοδοξίας· ἐκόθει νὰ ἐξαγάγῃ τὴν νεράν
αὐτοῦ σύζυγον ἀπὸ τοῦ ἐρημου φρουρίου
καὶ νὰ τὴν ἐπιδείξῃ εἰς τὸν κόσμον. Ζη-
τήσας ἐπομένως τὴν ἄφεσίν του καὶ λα-
βὼν αὐτὴν μετέβη εἰς Μόσχαν καὶ εἰς Πε-
τρούπολιν, ἐνθα ἡ ὥραια Σοφία βαθυτά-
την ἐνεποίησεν ἐντύπωσιν. Καὶ ὁ προβε-
βηκὼς ἤδη τὴν ἡλικίαν σύζυγος ἐκολακεύ-
ετο βλέπων τὴν νεαράν του σύζυγον τὸ
ἀντικείμενον τῶν περιποιήσεων ἐν τοῖς ὑ-
ψηλοῖς τῆς πρωτευούσης κύκλοις. Εἰς τῶν
ζωηροτέρων θαυμαστῶν τῆς κομῆσεως
Δὲ Βίττ ἐν Πετροπόλει ἦτο ὁ κόμης
Στανίσλαος Ποτόκης, ὅστις κατήγετο ἐξ
οἴκου τῆς Πολωνίας ἀρχαιοτάτου καὶ δια-
πρεποῦς. Ὁ κόμης Ποτόκης, νέος, ἐλευ-
στικός τοὺς τρόπους, εὐφυής, ἦτο πλούσι-
ώτατος. Τὰ κτήματά του ἐν Γαλικίᾳ εἶχον
ἐκτασιν μικροῦ βασιλείου ἢ Σοφία τὸν
εἶδε καὶ εἶχε τὴν ἀδυναμίαν νὰ τὸν ἀγα-
πήσῃ. Ὁ κόμης Ποτόκης λαβὼν τὴν συγ-
καταβίβιν τῆς, ἀνέλαβε νὰ διενεργήσῃ τὸ
ἀπὸ τοῦ κόμητος Δὲ Βίττ διαζύγιον τῆς.
Ἐν τασούτῳ ὁ Δὲ Βίττ ἐπιθυμῶν νὰ ἐπι-
δείξῃ τὴν σύζυγόν του καὶ ἐν Ἀγγλίᾳ

ἀνεχώρησε μετ' αὐτῆς ἐκ Πετροπόλεως.
Ἐν Ἀρδούργῳ ὁ κόμης Ποτόκης, διενερ-
γῶν τὰ πάντα, ἐπεσκέψατο τὸν Δὲ Βίττ
καὶ αἰρῆς παρὺς ἀξέσται ἐνώπιόν του ἐν
τῷ ξενοδοχείῳ καὶ τῷ ὑποδίαλει· τὴν
περὶ διαζυγίου ἀναφοράν, ὑπογεγραμμέ-
νην ἤτοι παρὰ τῆς Σοφίας, στείλει πεποι-
σμένος, στρατηγε, τῷ λεγε. περὶ τῶν, ὅ-
τι ἀπὸ ἀγάπην πρὸς τὴν σύζυγόν σου καὶ
ἀπὸ αἰσθημα φιλίας πρὸς ἐμὲ δὲν θέλεις
θραδύνει νὰ ὑπογράψῃς τὴν ἀναφοράν καὶ
ὁμοίως. Πρὸς διευκόλυσιν ἐπιτρέψατε μοι
νὰ ὑποβάλω Ἰὺν δὲ σπουδαίους λό-
γους καὶ πρῶτον ἰδοὺ ἐνταῦθα συναλλάγ-
ματα δὲ ἐκατομμυρίων φριονίων, τὰ ὅ-
πλα ὁ τραπεζίτης μου ἔχει ἐντολήν νὰ
πληρώσῃ ἅλα τῇ ἐμφανίσει, ἰδοὺ ἔπειτα
καὶ τὰ δὲ ταῦτα πιστόλια. Καὶ ἂν μὲν
ὑπογράψῃς οἰκειοθελῶς τὴν περὶ διαζυγί-
ου ἀναφοράν, τότε τὰ συναλλάγματα
ταῦτα εἶναι ἰδικά σας· ἂν δὲ ἀρνεῖσθε,
τότε θὰ μονομαχήσωμεν ἀμέσως καί, εἰς
ἐγγυῶμαι, ὁ εἰς ἐξ ἡμῶν δὲν θὰ ἐξέλθῃ
ζῶν ἐκ τοῦ ὀωματίου τούτου. Ἐκλέξαιτε
καὶ ἀποφασίσαιτε, ἀλλὰ ταχέως! Ὁ κό-
μης Δὲ Βίττ ἔμεινεν ἐμβρόντητος. Ἀμέ-
σως προσεκάλεσεν εἰς τὸ δώματιον τὴν
Σοφίαν, πρὸς ἣν διηγήθη τὰ πάντα. Ἀλ-
λ' ἡ Σοφία τῷ ἐξέφρασε τὴν ἀπόφασίν
τῆς νὰ διαζευχθῇ ἀπ' αὐτοῦ καὶ νὰ ὤ-
σῃ τὴν χεῖρά της εἰς τὸν κόμητα Ποτό-
κην, εἰς ὃν καὶ μόνον ἀπὸ τοῦδε θέλει
νὰ ἔλθῃ. Ὁ Δουδάρρης εἶχε λαμπρῶς ἐκ-
δικήσῃ! Ὁ Δὲ Βίττ δὲν ἐταλόντεύθη, ἐπὶ
ποῦ — ὑπέγραψε τὸ ἔγγραφον τοῦ διαζυ-
γίου, παρέλαβε τὰ συναλλάγματα καὶ
ἀνέχωρσεν. Ἐννοήσας τὸ προσκαίρον
τῆς ἐν τῷ κόσμῳ εὐτυχίας ὁ κόμης Δὲ
Βίττ ἐπανήλθε πάλιν εἰς τὸν ἀρχαῖον ἐ-

ρωτά του, τὴν θείαν φίλην, εἰς τὴν ὁποῖον ἔμεινε πιστός μέχρι τῆς τελευταίας του ἀπνοῆς.

Ὁ κόμης Ποτόκης ἔσπευσε νὰ ἐξασφαλίσῃ τὴν κατάκτησίν του διὰ τοῦ γάμου, καὶ μετέφερε τὴν χαρίεσσαν σύζυγόν του εἰς τὰ ἐν Γαλιεῖα κτήματα. ἔνθα κατέλυσεν εἰς τὴν ἐπαύλειν Τουλτζίν, ἥ, μεγαλοπρεπεστάτα οἰκοκίευσσε καὶ διεκόσμησεν. Ἐνταῦθα τὸ νεαρὸν ζεῦγος ἐγεύθη, ὅλης τῆς ἡσύχου εὐδαιμονίας. Ὁ Ποτόκης ἐλάτρευε τὴν σύζυγόν του, ἥτις ἡγάπα αὐτὸν πιστῶς καὶ θερμῶς. Συγχρόνως τις περιηγητής, ὁ Γολιός κόμης Δέλα Κάρτ, αὐτῷ περιγράφει τὴν ὡρίαν κόμησάν Ποτόκη. «Ἐν κυστικώτερον πλάσμα τῆς γυναικὸς ταύτης οὐδ' ὑπῆρξε οὐδὲ ὑπάρχει ἐν τῷ κόσμῳ. Ἡ πυκνὴ μέλαινα αὐτῆς κόμη, εἰ μέλανες, ζωηροὶ ὀφθαλμοὶ τῆς ἐν εἰς ἀπαστράπτει γλυκυτάτῃ ἐρετικῇ γλῶσῃ, ἡ λεπτότης καὶ ἀπαρμυγνὸς χάρις τοῦ αναστηλατός τῆς, ἡ ἡγεμονικὴ αὐτῆς ἐμφάνισις ἀποτελοῦσι σύνολον, ὁποῖον οὐδ' οἱ ἐξοχώτεροι τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος γινύσκαι ἠδυνήθησαν νὰ δώσωσιν εἰς τὰς καλύτερας αὐτῶν τῆς θεᾶς τοῦ ἔρωτος παραστάσεις».

Οὐδεμίαν ἐφείκετο ὁ κόμης θυσίας ὅπως εὐχαριστήσῃ καὶ τὰς παροδικοτέρας τῆς συζύγου του ἐπιθυμίας. Μᾶλλον τῶν ἡμερῶν τῇ ἐκωρησάτο πολὺτιμον μαργαρίτην, ὃν εἶχε λαβεῖ ὅρνον παρὰ τῆς αὐτοκρατορίας Αἰκατερινῆς. Ἡ Σοφία ἐβούλεσε τὸν ὡρίον μαργαρίτην, καὶ μετὰ πᾶσαν παρετηρήσιν ὅτι ἡ αὐτῇ πρᾶγμα πολὺ εὐχάριστον νὰ ἔχῃ, τὸς ἀσκλητὸν περισσεύον ἐκ τοσούτων μαργαρίτων, ἀλλ' ὅτι τοῦτο ἦτο ἀδύνατον, καθότι δὲν εὗρισκοντο ἐν τῷ κόσμῳ τοιοῦτοι πολλοὶ μαργαρίται.

Δύο ἔτη μετὰ τὴν ὁμιλίαν ταύτην ὁ Ποτόκης τῇ προσέφερεν ἑκατὸν μαργαρίτας ἀπαράλλάκτους κατὰ τὸ μέγεθος καὶ τὴν λαμπρότητα. Εἶχεν ἀποστείλει πράκτορας εἰς ὅλα τὰ μέρη τοῦ κόσμου καὶ εἶχεν ἀγοράσει τοὺς μαργαρίτας ὧς ἑκαστός κατὰ μέσον ὄρον τῷ εἶχε κοστίσαι χίλια χρυσᾶ εἰκοσόφραγκα.

Ἐν τῇ ἐπαύλει Τουλτζίν διηλθε τὸ ἡγεμονικὸν ζεῦγος ἡμέρας ἀδόλου εὐδαιμονίας. Παρὰ τὴν ἐπαύλειν ὁ κόμης εἶχε κατασκευάσει λαμπρὸν καὶ ἐκτεταμένον κήπον, ὃν εἰς τιμὴν τῆς συζύγου του ὠνόμασε «Σοριέβτκα». Ἐν τῷ κήπῳ τούτῳ εὗρισκέ τις ὅ,τι ἡ πλέον ἐξημμένη τοῦ ἀνθρώπου φαντασία ἠδύνατο νὰ ἐπιθυμητῇ. Κίονες, ὀβελίσκοι ἐκ μαρμάρου καὶ ἐκ γρανίτου, στοαί, ναοὶ ἀρχαῖοι, ἀγάλματα, ἀνάγλυφα, ἐπιγραφαί—πάντα ἦσαν τοποθετημένα μετὰ πλείστης ὁσμῆς φιλοκαλίας. Ποιηταὶ ἐξύμνουν τὰ μυθώδη τοῦ ὡραίου τούτου κήπου πλούτη καὶ ζωγράφοι περιήρχοντο αὐτὸν ὅπως ἀπεικονίσωσι καὶ τὴν μικροτέραν αὐτοῦ γωνίαν.

Ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ γλυκυτάτῳ τούτῳ κράτῃ τῆς εὐτυχίας ἔπρεπε ν' ἀναμικθῇ καὶ ἡ πικρὰ τῆς δυστυχίας σταγὼν. Διέμεινον φθηνερὸς ἔρριψε καὶ ἐπὶ τῆς φαιδρᾶς ταύτης εἰκόνας τὴν ἀπαίστην σκιάν του· ὁ θαίμων αὐτός ἦτο ἡ πολιτικὴ.

Ὁ κόμης Ποτόκης ἐκεντήθη ὑπὸ ὀξομανίας καὶ ἀσπασθεῖς τὰς χρεῖς τῶν συμφερόντων τῆς πατρίδος τοῦ ἀρχῆς συνετέλεσεν εἰς τὴν ἐν Γρόνῳ σύνοδον, ἐν ᾗ ἐψηφίσθη ὁ διαμελισμὸς τῆς Πολωνίας. Φαίνεται ὅτι ὁ Ποτόκης ἐκρίνατο ὑπὸ τῆς ἐλπίδος ν' ἀναγορευθῇ βασιλεὺς τῆς Πολωνίας.

Παρακτιθεὶς κατὰ τὸν διαμελισμὸν τῆς

Πολωνίας τῆς Ῥωσικῆς ὑπηρεσίας, ἐτέθη πάλιν εἰς τὴν διάθεσιν τῶν συμπατριωτῶν του· ἀλλ' οὗτοι ἀπέρριψαν τὰς προτάσεις του, τὸν ἐκήρυξαν προδότην καὶ τῷ κατέσχον τὰ κτήματα (1794). Ὁ Ποτόκης ἐζητήσε τὴν συνδρομὴν τῆς αὐτοκρατείας Δίκατερίνης, ἥτις ἐξηκολούθει εὐνοοῦσα αὐτόν, καὶ ὅτε ὁ Σουβόρφω εἰσῆλθε νικητὴς εἰς Βαρσοβίαν, ἔλαβε καὶ ὁ Ποτόκης τὰ κατασχεθέντα κτήματα, τὰ ὅποια ἦσαν ἀρκούντως βεβλαμμένα. Οὐχ ἦττον ὁμως ὅτε ἐν ἔτει 1805 ἀπεβίωσεν, ἄφησεν εἰς τὴν ἀγαπητὴν του Σορίαν περιουσίαν κολοσσιαίαν.

Ἐνταῦθα ἄρχεται τὸ ωραιότερον στάδιον τοῦ βίου τῆς Σοφίας, διότι ἂν καὶ νέα ἀκόμη ἔμεινε πιστὴ εἰς τὴν μνήμην τοῦ συζύγου της καὶ ἐπεδόθη εἰς ἀγαθοεργίας, ἀποδείξασα οὕτω ὅτι καὶ ἡ καρδιά της ἦτο ωραία ὅσον καὶ ἡ μορφή της. Κατεγίνετο δὲ εἰς τὴν διοίκησιν τῶν ἐκτεταμένων κτημάτων της, εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῆς γεωργίας, τῶν μέσων τῆς συγκοινωνίας καὶ τοῦ ἐμπορίου, καὶ—πρᾶγμα ἑκτακτον ὅπως κατ' ἐκείνους τοὺς χρόνους—ἀνεκδότως ἐμερίμνα ὑπὲρ τῆς βελτιώσεως τῆς τύχης τῶν πολυρίθμων αὐτῆς δούλων. Δὲν παρήρχετο ἡμέρα, καθ' ἣν νὰ μὴ παρηγορήσῃ, νὰ μὴ συνδράμῃ, νὰ μὴ εὐεργετήσῃ πτωχόν τινα, ἢ πάσχοντα, ἢ δυστυχοῦντα. Δικαίως δὲ ἐθεωρεῖτο παρὰ τῶν μὴ συνειθισμένων εἰς τοιαύτας περιποιήσεις χωρικῶν ὡς θεία Πρόνοια ὡς Ἀγία.

Ἐν τῶν προσφιλεστέρων αὐτῇ σχεδίων ἦτο νὰ ἰδρῦσῃ πόλιν, ἥτις νὰ μὴ περιέχῃ εἰ μὴ μόνον εὐτυχεῖς καὶ ὡς ἐκ τούτου ἀγαθοὺς καὶ ἐναρέτους ἀνθρώπους. Ὁ αὐτοκράτωρ Ἀλέξανδρος Α.', ὅστις μεγάλως

τὴν ἠνύοει, τῇ εἵχε ἐωρῆσαι πρὸς τὴν εὐεργετικὸν τούτον σκοπὸν γαίας ἐκτεταμένας καὶ καταλλήλους ἐν τῇ Ταυρικῇ Χερσονήσῳ, καὶ ἡ κόμησσι Σοφία ἔσπευσε νὰ μεταβῇ αὐτοπροσώπως ἐκεῖ, ὅπως πραγματοποιήσῃ τὴν φιλόανθρωπον ἰδέαν. Ἐν εὐφύρῳ καὶ χαριεστάτῃ κοιλάδι, ἐν τῷ μέσῳ δύο ἀκρωτηρίων, ἤρξατο χραττομενον τὸ σχέδιον τῆς νεαῆς πόλεως τῆς ὀνομασθείσης Σοφιαπόλεως, μὲ τὰς ἐδούς της, μὲ τὰς πλατείας, μὲ τοὺς κηπούς της. Ἐπὶ ὥρας ὀλοκληροὺς ἴστατο ἡ Σοφία ἐπὶ τοῦ ἑνὸς τῶν ἀκρωτηρίων ἐστραμμένον ἔχουσα τὸ βλέμμα πρὸ τοῦ μεροῦ, ἐνθα ἔκειτο ἡ Κων]πολις, ἡ προσφίλης αὐτῆς πατρίς. Δὲν εἵχε λησμονήσει οὐτε τὴν μητέρα της, οὐτε τὰς συντρόφους της, οὐτε τὴν γενέτειραν αὐτῆς πόλιν.

Τὸ σχέδιον δὲν ἐπραγματοποιήθη ἡ Σοφία πόλις οὐδέποτε ἐκτίσθη. Νόσος σιθηθική, ἥτις βαθμηδὸν ἐπροχώρει, ἡνάγκαζε τὴν κόμησσαν Ποτόκη νὰ μεταβῇ μετ' οὐ πολὺ εἰς Βερολῖνον, ὅπως συμβουλευθῇ τοὺς περιφημοτέρους τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ἰατρούς. Ὁ διάσημος Οὐρελάνδος, ὁ Hugu και ἄλλοι ἰατροὶ μάτην ἐπροσπάθησαν νὰ σώσωσι τὴν ωραίαν γυναῖκα. Ἡ νόσος ἦτο ἀνίατος, καὶ ἡ Σοφία Ποτόκη ἀπέθανεν ἐν Βερολίνῳ τῇ 7 Ὀκτωβρίου 1823. Ὅσοι ἐν τῇ ἀκμῇ τοῦ βίου καὶ τῆς δόξης της τὴν ἐθαύμασαν καὶ τὴν ἠγάπησαν, ἄλλοι τόσοι ἀποθανοῦσαν τὴν ἐθρήνησαν.

Ἐν τῷ μουσεῖῳ τοῦ Βερολίνου σώζεται λαμπροτάτη εἰκὼν τῆς ωραίας κομήσσης Ποτόκη.

(Ἐσπερος)

ΠΟΙΚΙΛΑ

Κανόνες ἐν τῇ χρήσει τοῦ καπνοῦ.

Εἰς τὴν ἐν Παρισίαις Ἱατρικὴν Ἑταιρείαν ἀνεκοινώθη πρό τινος περίπτωσις τις κυνάγχης τοῦ στηθεὸς προελθούσα ἐξ ὑπερμέτρου καπνίσματος. Ὁ ἀσθενὴς, ἐφ' οὗ παρουσιάσθη ἡ περίπτωσις οὕτη, ἦτο ἐκ τῶν μᾶλλον ἐκδότων εἰς τὸ κάπνισμα, καὶ εἶχε τὴν κακὴν ἔξιν νὰ καταπίνῃ τὸν καπνόν, ἕνεκα τοῦ ὁποίου σημαντικὴ ποσότης νικοτίνης ἀπερροφᾶτο ὑπὸ τῶν πνευμένων. Πλὴν τούτου ὁ ἀσθενὴς ἐκάπνιζε φέρων τὸ σιγάρων ἀμέσως εἰς τὸ στόμα, ἄνευ δηλονότι πίπας, ἐξ οὗ προέρχεται ὅτι ὁ καπνὸς καταβαίνει ὅλως θερμὸς εἰς τὰ ἀναπνευστικὰ ὄργανα, ἐφ' ὧν ἀπορροφᾶται ἐντελῶς, ὅπερ δὲν συμβαίνει, ὅταν διέρχεται διὰ μέσου ψυχροῦ διαστήματος, ἔνθα ἀποθέτει τότε, γινουμένης συμπυκνώσεως ἐξ ἀποψύξεως, μέρος τῶν πτητικῶν οὐσιῶν, ἃς παρέχει.

Τὰ δεδομένα ταῦτα παρέσχον ἀφορμὴν εἰς τινα τῶν συντακτῶν τῆς «Ἐπιστημονικῆς Ἐπιθεωρήσεως» νὰ διατυπώσῃ τοὺς ἀκολουθούσους κανόνας εἰς χρῆσιν τῶν καπνιστῶν.

1ον Ὁ καπνὸς δὲν πρέπει ποτὲ νὰ καταπίνεται.

2ον Οἱ καπνισταὶ πρέπει νὰ ἀποφεύγωσι τὸ καπνίζειν ἐν κεκλεισμένῳ ῥομῇ· διότι ἡ ἀτμοσφαῖρα πληρουμένη καπνοῦ ἀναγκάζει τοὺς πνεύμονας νὰ ἀπορροφῶσι σημαντικὴν ποσότητα αὐτοῦ. Ἐπομένως ὅσον εὐρύτερον εἶναι καὶ κάλλιον ἀερίζεται τὸ δωμάτιον, ἐν ᾧ καπνίζει τις, τόσο καλλίτερον δι' αὐτόν.

3ον Ὅσῳ μεγαλειτέρα εἶνε ἡ ἀπόστα-

τοῦ σιγάρου, τόσο μικρότερα ἢ ἐκ τοῦ καπνοῦ θλάθῃ ἐπομένως ἡ χρῆσις ὅσον δυνατόν μακροτέρων πιπῶν εἶνε λίαν ἀναγκαία. Τοῦτο δὲ διότι ὅσον μακρότερος εἶνε ὁ σωλὴν, τόσο βραδύτερον θερμαίνεται καὶ ἐπομένως γίνεται εὐκολώτερον τὸ κατακάθισμα τῆς νικοτίνης εἰς τοὺς τοίχους τῆς πίπας.

4ον Οἱ ὀλιγώτερον ἐπιβλαβεῖς καπνοὶ εἶνε οἱ περιέχοντες ὀλιγωτέραν νικοτίνην, τούτους δὲ πρέπει νὰ προτιμᾷ ἕκαστος, φροντίζων ἐπιπλέον ὅπως εἶνε ὅσον τὸ δυνατόν ξηρότεροι.

Οἱ ποντικοὶ ὡς κινητήριος δύναμις.

Εἰς Κιρκελτέϊ, μικρὰν πόλιν τῆς Ἀγγλίας, χρησιμοποιοῦσιν ἀπὸ τινος ἐν τινι βαμβακοκλωστείῳ ὡς κινητικὴν δύναμιν τὰ ὀχληρὰ ἐκεῖνα ζῷα, τὰ ὁποῖα πάντες ἐπιθυμοῦμεν νὰ ἐξολοθρεύσωμεν, τοὺς ποντικούς δηλαδή.

Πρὸς τοῦτο οἱ ποντικοὶ κλείονται ἐν νινι μηχανῇ ἀποτελούσῃ εἰδὸς τι τροχοῦ, τιθεμένου εἰς κίνησιν ἅμα οὗτοι θαδίζουσιν. Ἐν τῇ περιστροφικῇ ταύτῃ κινήσει εἰς ποντικὸς διατρέχει καθ' ἑκάστην ἡμέραν 10 ἕως 11 ἀγγλικά μίλλια, ἥτοι 16 ἕως 17 χιλιόμετρα, καὶ νῆθει περὶ τὰς ἑκατὸν κλωστάς.

Εἶνε βεβαίως μικρὸν τὸ ποσὸν τοῦτο, ἀλλ' ἡ τροφή ἑκάστου ποντικοῦ, συνισταμένη εἰς ὀλίγον ἐκ βρώμης ἄλευρον, δὲν ὑπερβαίνει ἑτησίως τὰ 90 λεπτά, ἐνῷ οὗτος φερεῖ ὠφέλειαν 8 ἕως 8,50 φράγκων, ὥστε ἐὰν ὑπολογίσωμεν πρὸς τῇ τροφῇ καὶ 1,25 φράγκου δι' ἐπιδιορθώσεις τῆς μηχανῆς, ἕκαστος ποντικὸς φέρει ἑτησίως καθαρὰν πρόσοδον 6 φράγκα καὶ

“Ενεκα τούτου ὁ ἐργαστὰς ἀρχὴς, ὅστις συνέλαβε τὴν ἰδέαν νὰ χρησιμοποιεῖται τὴν μοναδικὴν ταύτην κινητήριον δύναμιν, ἐμίσθωσεν οἰκίαν τινά, ὅπου ἐτοποθέτησε χιλιάς μικρὰς μηχανὰς κινουμένας ὑπὸ ποντικῶν, ὑπολογίζων ὅτι κατ’ ἔτος θέλει ἀπολαμβάνει 62,000 φράγκων κέρδος ἐξ αὐτῶν.

Καὶ ἀληθῶς τοῦτο εἶνε εὐφυνέστερον καὶ πρὸ πάντων ἐπικερδέστερον παρὰ το νὰ μεταχειρίζεται τις ἄρκτους ὅπως στρέφωσι τοὺς ὀδελούς, ὡς τοῦτο γίνεται εἰς τινὰ ξινοδοχεῖα ἐν Πολωνίᾳ.

Ἀστεῖα.

Τὸ πρακτικὸν πνεῦμα τοῦ “Αγγλοῦ ἐκδηλοῦται εἰς πᾶσαν περίστασιν.

Ἀστὸς τις τοῦ Λονδίνου εἶχεν ὑποσχεθῆ πρὸς τὸν ἀνεψιὸν του ὁλόκληρον συλλογὴν γραμματοσήμων.

Ἄλλ’ ἡ συλλογὴ ἐτιμᾶτο ἀκριβᾶ, καὶ μέχρι τοῦ νὰ ἀγοράσῃ αὐτὴν δὲν ἔρθανεν ἡ πρὸς τὸν ἀνεψιὸν του ἀγάπη. Εἰς μεγάλην ἔνεκα τούτων εὐρίσκετο συλλογὴν, ἥς ἀπηλλάγη διὰ τῆς ἐξῆς εὐφυοῦς ἐπινοίας· ἐπορεύθη πρὸς τὸ γραφεῖον τῶν Καίρων καὶ ἐν τῇ ἐφημερίδι ταύτῃ κατεχώρισε τὴν ἐπομένην γνωστοποίησιν.

αΓάμος. — Νεᾶνις ἡλικίας 25 ἐτῶν, μελαγχροινὴ, νόστιμος, ἔχουσα 800 000 φράγκων προῖκα καὶ ἐλπίδα κληρονομίας 2 ἑκατομμυρίων φράγκων, ζητεῖ σύζυγον τίμιον, ἔστω καὶ ἄνευ περιουσίας. Αἱ ἐπιστολαὶ εἶνε δεκταὶ μέχρι τοῦ τέλους τοῦ μηνός· ἀποστέλλητωσαν ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν H. C. Milhon, πρὸς τὸ γραφεῖον τῆς παρούσης ἐφημερίδος.

Ἀπὸ τῆς ἐπαύριον βροχὴ ἐπιστολῶν

νερ τῶν εἰκοσι πέντε χιλιάδων ἀπιστῆλυσαν, ἀπὸ ποντῶν μελούς τῆς γῆς. Οὕτω δὲ ἀντὶ τῆς ἐλαχίστης τοῦτῃς τῆς γνωστοποιητικῆς ταύτης ὁ ἐξευρετικῆς αὐτος Ἀγγλος κατ’ ὥρῃς ν’ ἀγοστήσῃ πληρεστάτην συλλογὴν γραμματοσήμων.

Μεταξὺ φίλων.

— Τι ἔχεις λοιπὸν καὶ εἶσαι τόσο μελαγχολικός;

— “ὦ! δὲν ἔχεις ἰδέα, καὶ ὅρνε, τί ὑποφέρω! Οἱ δανεισταὶ μου, νά, αὐτὸ εἶναι τὸ αἰώνιον μαρτύριον ποῦ με βασανίζει...

— Μὰ χρεωστεῖς λοιπὸν μεγάλα ποσά;

— “Ὁχι, ἀλλὰ πολλὰ μικρά· καὶ ξέρεις, τὰ χρέη εἶνε ὅσων τὰ παιδιὰ, ὅσο πλεὺς μικρὰ εἶνε, τόσο δυνατώτερα φωνάζουν!

— Ἐνῶ ποτε ἡ βασίλισσα Βικτωρία ἦτο ἐπίτοκος, ὁ πρίγγιψ Ἀλβέρτος σύζυγός της εἶπεν εἰς ἐν τῶν τέκνων του.

— Ἡ μητέρα σου θὰ σου κατὰ τῶρον ἓνα ἀδελφόν ἢ μίαν ἀδελφὴν, ποῖον τῶν δύο προτιμᾷς;

— “Ἄν δὲν τὴν πειράζῃ τὴν μητέρα, καλλίτερα ἢ εἶνε ἓνα ἀλογάκι!

(Ἔστια)

ΚΑΛΗΣΕΙΣ

Κατὰ τὴν κοινοποίησιν τῆς Διευθύνσεως τῶν Ἑλληνικῶν Σχολείων τῆς πόλεως, ἣν ἐν τοῖς δυσὶ προηγουμένοις τεύχεσι τοῦ ἡμετέρου περιοδικοῦ ἐδημοσιεύσαμεν, ἡ ἐκδοτὶς τῶν εἰσι-

δευτέρως φρονιμένη, ἐν τῷ καιρῷ τῷ
ἐγγύτητι μὲν τῷ ἑαυτοῦ, ἀρ-
χὴν αὐτοῦ ταῦτα μαθήματα τοῦ
Ἑλληνικοῦ φροντιστηρίου καὶ ὡς καί
τῆς Ἰστορίας Σχολῆς μετὰ τῶν πα-
ρρησιασμένων καὶ τοῦ Παρθενοναγωγείου.
Πιστεύομεν ὅτι δὲν ἔα φρονδύνωσι πλε-
ονεὶ χροεῖς νὰ πεμπῶσι τα τεχνὰ τῶν
εἰς τὸ σχολεῖν, διότι ὁ καιρὸς παρέ-
χεται πρὸς ἐλάττωσιν αὐτῶν τῶν τεχνῶν
τῶν. Ὁφείλουσι δὲ πρότερον νὰ ἐφοῦν
ἀπὸ αὐτὰ μὲν εἰσιτηρίον, ἵνα γίνω-
σι δεκτὰ πρὸς ἐγγραφὴν, κατ' ἀπό-
φασιν τῆς Ἐφορείας ληφθεῖσαν ὅπως
μὴ κατοπιν ἐπέλθῃ κώλυμα εἰς τὴν
τακτικὴν διδασκαλίαν.

Φιλόμορσοι ἐμογενεῖς!

Ἡ ἐν Βατοῦμ ὁμογενεῖς Κοινότης
συναισθανομένη τὴν ἀπαραίτητον ἀ-
νάγκην τῆς ἰδρύσεως Ἑλληνικοῦ Παρ-
θενοναγωγείου ἐν αὐτῇ, δι' οὗ πρὸ πάν-
των διατηρεῖται γλῶσσαι καὶ ἔθνη-
σμός, ἀλλὰ στερουμένη τῶν πρὸς τοῦ-
το μέσων, ἐξέδωκεν ἰδίαις δαπαναῖς
χρησιμώτατον τοῖς ἐμπορευομένοις βι-
βλίον, ἥτοι τὸ δασμολογιον τῆς ἐν
Ῥωσσίᾳ τελωνειακῆς διατμήσεως, ὃ
περ φιλοτιμίας ἐμογενεῖς προσέφερεν αὐ-
τῇ, οὐπερ τὰς προσόδους διεθίκεν ὑπὲρ
τοῦ ἀνωτέρου ἐκπαιδευτικοῦ σκοποῦ.

Φρονιῶσα λοιπὸν ὅτι καὶ χρησιμώ-
τατον βιβλίον τοῖς ἐμπορευομένοις
προσφέρει καὶ τὴν ἐπιτέλεσιν πατριω-
τικωτάτου σκοποῦ ἐπιδιώκει, ἐπικα-
λεῖται τὴν συνδρομὴν ἀπάντων καὶ
παιδῶν καὶ δι' αὐτὴν συλλεγόμενων θεο-

μῶς τῆς ἐκκλησίης ταύτης ὅπως προ-
θυμωποιθῇτε ἕκαστος ν' ἀγοράσῃτε
ὅσον πλείοντα ἀντιτυπα τοῦ ἐν λόγῳ
βιβλίου δύνασθε, τιμωμένου πρὸς χάριν
ὀκλῶν ἀντί γρ. 10 ἑκάστου, παραδί-
δῃτε δὲ τὸ ἀντίτιμον τῷ παρουσιάζον-
τι τὸ παρὸν βιβλίον, ἐν ᾧ θέλει ἐγγρά-
ψῃ ἕκαστος τὸ ποσὸν τῶν παρ' αὐτοῦ
ἀγορασθέντων βιβλίων, φέρον τὴν ἡ-
μετέραν ἀρχιερατικὴν ἐπικύρωσιν καὶ
τὴν σφραγίδα μέχρι τῆς 46 σελίδος.

Ἐν πολλῇ πεποιθῇται ὑπὲρ τῆς εὖ-
μενοῦς ἀποδοχῆς τούτου, θεόμεθα ὅ-
πως ὁ Θεὸς τῶν φώτων καὶ τοῦ ἐλέ-
ους δώσῃ ὑμῖν ἑκατονταπλασίονα τὸν
μισθόν.

Ἐν τῇ Ἱερᾷ Μητροπόλει Τραπεζοῦντος
τῇ 6ῃ Σεπτεμβρίου 1885.

Ὁ Τραπεζοῦντος Γρηγόριος

ΠΟΙΗΜΑ

Ἡ χαρά.

Ζητῶ τὴν χαρὰν πότ' ἐδῶ πότ' ἐκεῖ.
ποῦ εἶνε, εἰπέτε μοι, ποῦ κατοικεῖ;
Δὲν εἶνε εἰς λόφους κ' εἰς ὄρ' ὕψηλά.
Εἰπέτε μοι ποῦ ἡ μορφή της γελαῖ.
Εἰς βάθην ὑπὲρ γὰρ κοιλάδων ζητῶν
τὸν βύακα εἶδ' ἂν ποῦ πίπτει κροτῶν,
καὶ παίζει, καὶ σύρει νερά καθαρά,
μαζὶ τῶν δὲν ἔπαιζε πλὴν ἡ χαρά.

Ἐζήτησ' αὐτὴν εἰς σκιάς τῶν δασῶν.
Ἐγέλων τὰ φῶτα ἀστέρων χρυσῶν,
πτηνὸν ἐκελάδ' εἰς μυρσίνην χλωράν,
πλὴν ἐπὶ ἄλλας θαλάσσας καὶ ἀνταρὰς

Ἐξήτησ' αὐτὴν εἰς εὐθύμους χορούς,
εἰς δείπνων θαλάμους λαμπρούς κ' ἡ-
[χηρούς,

εἰς φῶτα καὶ σκεύη χρυσᾶ κ' ἀργυρᾶ,
πλὴν οὗτ' εἰς αὐτὰ δὲν εὐρέθ' ἡ χαρά.

Τὴν ἔφθασα τέλος, τὴν εὖρον μακράν,
μακράν εἰς χωρίου κοιλάδα μικράν.
Τριγύρω της εἶχε παιδί' ἀρκετά,
κ' ἐπήδα μ' ἐκεῖνα κ' ἐγέλα μ' αὐτά.

Ποῦ εἴσθε, καλοὶ παιδικοὶ μου καίριοι!
Ἐφώναξα τότε μὲ στῆθος βαρὺ.
Πλὴν μόλις τὴν εἶδα, πετᾶ ἡ χαρά·
καὶ αὐτ' εἶν' ἡ πρώτη κ' ἐσχάτη φορά.

Ἄ. Ῥαγκαθῆς.

ΠΑΡΕΡΓΑ

1. Αἶνιγμα.

Φυτὰ μοῦ ἔδωσαν καρδιὰ
καὶ ζῶα τὸ κορμί μου,
καὶ σὺ μοῦ καίεις τὴν καρδιὰ
καὶ ληθόνεις τὸ κορμί μου.

2. Αἶνιγμα.

Ἐκάλυπτον ἄλλοτε ζῶων τὰ μέλη
καὶ ἤϋξανον ζῶν καὶ ἐγὼ μετ' αὐτῶν·
καλύπτω καὶ σήμερον ζῶων τοὺς πόδας,
πλὴν φθείρομαι μόνος τοὺς πόδας
[κρατῶν.

3. Αἶνιγμα.

Τὸ πρῶτον εἶνε πρόθεσις,
τὸ δευτέρον μου δρόμος,
τὸ ὅλον μου συνάθροισις·
ἰδοὺ τὸ πᾶν συντόμως.

4. Αἶνιγμα.

Εἰς πᾶν σου ἔργον πρῶτιστον
ἐγὼ εἶμι· ἀλλ' ὁμως
τὰ δύο πρῶτα γράμματα
τὴν θέσιν ἂν ἀλλάξουν,
θὰ κολληθῶ στὸ σῶμα σου·
ἐπάνω ἀποτόμως·
ἐὰν δὲ νῦν αἱ συλλαβαὶ
τὰς θέσεις ἀνταλλάξουν,
γυνὴ εὐθὺς θὰ γείνω,
πλὴν μόνη θὲ νὰ μείνω.

5. Αἶνιγμα.

Τὸ πρῶτον εἶνε σύνδεσμος,
ζῶον τὸ δευτέρον μου,
φιλόσοφος τις κυνικὸς
αὐτὸ τὸ σύνολόν μου.

6. Αἶνιγμα.

Ποῖος ἐνθυμεῖται τὸ ἔτος;

7. Αἶνιγμα.

Πότε ἐνθυμούμεθα τὸν μῆνα;

8. Λογοπαίγνιον.

Ποῖος ἀστὴρ εὐρίσκεται εἰς τὴν κόλασιν;

9. Λογοπαίγνιον.

Τί ὅταν εἶνε ὁ στρατιώτης τὸν ἔχει πᾶς
ἄνθρωπος εἰς τὸν νοῦν του;

10. Γρίφος.

Θ
S I S τὴν T Π τ ::
του

I. II.

Λύσεις τῶν ἐν τῷ 36ῳ τεύχει.

1. Ἀστὴρ, ἀήρ. — 2. Κυριακὴ καὶ Παρασκευή.